

Załącznik
do Uchwały Nr. XXIV/150/20
Rady Gminy Kwidzyn
z dnia 29 grudnia 2020r.

**PROGRAM OCHRONY ZDROWIA
PSYCHICZNEGO DLA
GMINY KWIDZYN
NA LATA 2021- 2022**

KWIDZYN 2020r.

I WPROWADZENIE

Podstawą opracowania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Kwidzyn na lata 2021 - 2022 jest:

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020r., poz. 685 ze zm.)
- Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022(Dz.U.z 2017r., poz.458).

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Kwidzyn na lata 2020- 2022 oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia psychicznego.

Ochrona zdrowia może być realizowana przez różne podmioty i w różnych miejscach, począwszy od zakładów opieki zdrowotnej, poprzez szkoły, zakłady pracy, organizacje pozarządowe i społeczność lokalną.

Działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego mają więc tym większe szanse powodzenia im więcej jednostek, grup społecznych w nim uczestniczy. Przyjmuje się, że współpraca w każdej dziedzinie wymaga inicjatyw, zrozumienia i wzajemnego zainteresowania.

Dlatego na rzecz ochrony zdrowia psychicznego liczy się każdy mieszkaniec indywidualnie oraz grupowo, rodziny pracownicy zakładów pracy z terenu gminy i cała społeczność lokalna.

Stan zdrowia psychicznego społeczeństwa zależy w dużej mierze od tego, jaki prowadzą styl życia oraz co robią, aby swoje zdrowie zachować i chronić.

Na podstawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego ustalono, że zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, wśród których wyróżnia się: styl życia, środowisko fizyczne, społeczne życia, pracy, nauki, czynniki genetyczne, działalność służby zdrowia.

Do ważnych przesłanek zachowania zdrowia należą takie warunki społeczno- ekonomiczne. Ochrona zdrowia psychicznego rozpatrywana jest więc jako strategia zdrowego stylu życia, której niejako twórcą jest każdy człowiek, za którą jesteśmy odpowiedzialni my sami, a nie tylko system opieki zdrowotnej.

Wizja ta uświadamia nam konieczność:

- zmiany sposobu myślenia o tym, kto jest odpowiedzialny za zdrowie jednostki i społeczeństwa
- wzięcia odpowiedzialności za własne zdrowie, poprzez modyfikację swoich zachowań i stylu życia.

W ochronie zdrowia psychicznego przywiązuje się ogromną wagę do jednostkowej odpowiedzialności za zdrowie człowieka.

Dokonujemy w codziennym życiu wyborów, które bądź szkodzą zdrowiu, bądź je wspomagają.

Promocja zdrowia jest więc procesem zmierzającym do zachowania zdrowia. Działania promocyjne i profilaktyczne często w mniejszym stopniu zachodzą na siebie.

Profilaktyka- jest jedną z procedur ingerowania w rzeczywistość społeczną i świadomość kształtowania rozwoju tej rzeczywistości.

Celami głównymi Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego są:

- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb;

- prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Celami szczegółowymi Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 są

1. W zakresie zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb:

- a) upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej,
- b) upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego,
- c) aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi,
- d) skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy,
- e) udzielanie wsparcia psychologiczno- pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom;

2. W zakresie prowadzenia działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi:

- a) opracowanie ogólnych zasad postępowania dotyczących przedstawienia wizerunku osób z zaburzeniami psychicznymi w mediach,
- b) prowadzenie działań informacyjno- edukacyjnych dotyczących konieczności respektowania praw osób z zaburzeniami psychicznymi;

3) w zakresie monitorowania i oceny skuteczności działań realizowanych w ramach Programu – gromadzenie i analizowanie sprawozdań zawierających informacje dotyczące realizacji zadań wynikających z Programu, przekazywanych przez podmioty wskazane w Programie.

Zadania dla jednostki samorządu terytorialnego:

Cel główny 1: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.

Cel szczegółowy: udzielanie wsparcia psychologiczno- pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.

- 1) wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno- pedagogiczne przez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- 2) udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego stanowi ogólne ramy dla Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Kwidzyn na lata 2021- 2022. Podstawowym zadaniem tego Programu jest to, aby ochrona zdrowia psychicznego stała się czynnikiem integrującym wszystkie środowiska lokalne.

Głównymi adresatami przedsięwzięć i inicjatyw zmierzających do poprawy stanu zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym są:

- wszyscy mieszkańcy Gminy Kwidzyn,
- stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Kwidzyn,
- placówki z terenu Gminy Kwidzyn,

- Urząd Gminy Kwidzyn,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie,
- zakłady opieki zdrowotnej z terenu Gminy Kwidzyn.

Zachowania zdrowotne przejawiają się w skutek np. wzorców rodzinnych, tradycji, mody, niewiedzy, przyzwyczajenia, itp. Stąd działania zawarte w Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Kwidzyn na lata 2021- 2022, zostały tak sformułowane, by położyć nacisk na działania zapobiegawcze, dotyczące w szczególności profilaktyki, przeciwdziałające zachowaniom szkodliwym dla zdrowia psychicznego i fizycznego.

II REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA GMINY KWIDZYN NA LATA 2021 - 2022

Skuteczność realizacji tak obszernego Programu wymaga zapewnienia określonych warunków, w tym szczególnie:

1. Upowszechnianie celów i zadań Programu.
2. Przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjnych, dostosowanych do potrzeb różnych grup ludności.
3. Opracowania szczegółowych programów i harmonogramu działań przez wszystkich uczestników realizacji Programu i zapewnienia odpowiednich środków finansowych w swoich budżetach przez jednostki odpowiedzialne za realizację zadań.
4. Nadanie priorytetu problematyce ochrony zdrowia psychicznego i różnym przedsięwzięciom środków na wdrożenie projektów promocji zdrowia psychicznego i edukacji zdrowotnej na poziomie lokalnym.
5. Zapewnienia odpowiednich środków na wdrażanie projektów promocji zdrowia psychicznego i edukacji zdrowotnej na poziomie lokalnym.

III PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Zadania priorytetowe dotyczące promocji zdrowia psychicznego dla Gminy Kwidzyn to:

- 1) Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
- 2) Promocja zdrowia psychicznego w placówkach oświatowych.
- 3) Promocja zdrowia psychicznego w miejscach pracy.

Zadania do realizacji
z Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Kwidzyn na lata 2021 - 2022

L.p.	Zamierzenia-cele	Metody realizacji zadania- zadania	1. Osoba lub instytucja odpowiedzialna za realizację i nadzór 2. Realizator	Termin realizacji	Wskaźniki osiągnięcia celu
1	2	3	4	5	6
1.	1. CEL Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.	ZADANIA 1.1. <u>Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.</u> 1. Opracowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat promocji zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży. 2. Organizowanie zajęć i pogadanek z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego. 3. Podnoszenie świadomości środowiska lokalnego na temat zdrowia psychicznego poprzez: kolportaż opracowanych materiałów.	Urząd Gminy Kwidzyn, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie Urząd Gminy Kwidzyn, Placówki oświatowe Urząd Gminy Kwidzyn, Placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kwidzynie	2021r.- 2022r. 2021r.- 2022r. 2021r.- 2022r.	-liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych w danym roku -liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w poszczególnych zajęciach -liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych w danym roku

	<p>1.2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.</p> <p>1. Wczesna identyfikacja zaburzeń zachowania wśród dzieci i młodzieży, kierowanie na badania do Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, Poradni Zdrowia Psychicznego.</p> <p>2. Porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>3. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.</p> <p>4. Wsparcie w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.</p> <p>5. Realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, Przychodnie z terenu Gminy Kwidzyn, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna</p> <p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kwidzynie</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Placówki oświatowe</p>	<p>2021r.- 2022r.</p> <p>2021r.- 2022r.</p> <p>2019r.- 2022r.</p> <p>2021r.- 2022r.</p> <p>2021r.- 2022r.</p>	<p>- liczba osób skierowanych na konsultacje w danym roku</p> <p>- liczba osób, które skorzystały z porad w danym roku</p> <p>-Opracowany program</p> <p>-Liczba Niebieskich Kart</p> <p>-Placówki oświatowe</p>
--	--	--	---	--

		<p>1.3. <u>Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.</u></p> <p>1. Zapewnienie wsparcia umożliwiającego ludziom zaburzonym psychicznie pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia społeczności.</p>	<p>Urząd Gminy Kwidzyn, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kwidzynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, Gminny Ośrodek Kultury w Kwidzynie</p>	<p>2021r.- 2022r.</p>	<p>- liczba uczestników (m.in. liczba dzieci uczestniczących w wyjazdach, w koloniach, w zajęciach, lokalnych). Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach artystycznych, edukacyjnych w Gminnym Ośrodku Kultury w Kwidzynie</p>
		<p>2. Realizacja programów zdrowotno-profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, w tym zaburzonych psychicznie.</p>	<p>Placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury w Kwidzynie</p>	<p>2021r.- 2022r.</p>	<p>- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach,</p>
		<p>3. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Kwidzynie.</p>	<p>Urząd Gminy Kwidzyn, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie</p>	<p>2021r.- 2022r.</p>	<p>- liczba osób kierowanych w danym roku</p>
		<p>1.4. <u>Organizacja systemu poradnictwa pomocy w stanach kryzysu psychicznego.</u></p> <p>1. Działania osłonowe pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, Zespół Interdyscyplinarnej</p>	<p>2021r.- 2022r.</p>	<p>- Liczba Niebieskich Kart w danym roku. Liczba objętych osób pracą socjalną.</p>
		<p>2. Realizacja działań nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców oraz poprawę w zakresie pełnienia ról społecznych.</p>	<p>Urząd Gminy Kwidzyn, Placówki oświatowe,</p>	<p>2021r.- 2022r.</p>	<p>- Liczba uczestników w danym roku biorących udział w kursach, szkoleniach</p>

2.	2. CEL Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.	2.1. <u>Promowanie różnych form pomocy i wsparcia społecznego.</u>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, Poradnia Zdrowia Psychicznego, przychodnie z Gminy Kwidzyn	2021r.- 2022r.	-liczba osób konsultowanych w danym roku			
		1. Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie ze służbami opieki psychiatrycznej oraz lekarzem rodzinnym.						
		2.2. <u>Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i wsparcia społecznego.</u>				Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie	2021r.- 2022r.	-liczba osób, które skorzystały w danym roku z różnych form wzmocnienia funkcjonowania społecznego i zawodowego
		1. Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.						
2. Realizacja i raport z Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Kwidzyn na lata 2021- 2022	Urząd Gminy Kwidzyn	2021r.- 2022r.	-liczba zadań, które zrealizowano					
3. Upowszechnianie informacji o dostępnych formach opieki zdrowotnej, wsparcia pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Przychodnie z terenu Gminy Kwidzyn, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie, Urząd Gminy Kwidzyn	2021r.- 2022r.	-liczba upowszechnionych materiałów informacyjnych					
4. Szkolenie dla osób realizujących program.	Urząd Gminy Kwidzyn	2021r.- 2022r.	-liczba osób przeszkolonych					

IV ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związanych z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków budżetu gminy z działu profilaktyki zdrowotnej. Przewiduje się również współudział w finansowaniu działań ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

V MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Monitorowanie powinno odbywać się na podstawie osiągniętych wskaźników, w oparciu o informacje uzyskiwane od realizatorów poszczególnych działań. Ewaluacja Programu zostanie dokonana przez pracownika Urzędu Gminy Kwidzyn, niezwłocznie po zakończeniu realizacji Programu, jednak nie później niż do końca marca 2022r.